

MUZEUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI LA 80 DE ANI DE ACTIVITATE

Dana Mangalea

Cu opt decenii în urmă ideea constituirii unui muzeu în care să își găsească locul cele mai valoroase dovezi materiale privind istoria Bucureștiului devenea realitate prin hotărârea Consiliului Comunal, la propunerea istoricului Nicolae Iorga și a primarului de atunci, dr. Gheorghian.

Prin acest act, izvorât dintr-o necesitate firească, Bucureștiul, cel mai mare centru urban din țara noastră, reședința domnească de mai bine de cinci secole și, din 1862, întâiul oraș al României, devine prima capitală din sud-estul Europei în care lua ființă o atare instituție.

În această primă etapă a existenței muzeului, în afara constituirii colectivului de specialitate, s-a impus ca problema vitală aceea a alcătuirii patrimoniului, acțiune desfășurată sub oblăduirea Direcției pentru Mișcarea Culturală a Capitalei, de pe lângă Consiliul Comunal.

Începând cu 1926, această activitate se amplifică, recurgându-se, în afară de cercetări prin mijloace proprii, chiar la donații din partea populației, donații ca aceea din 1929, a lui Dinu V. Rosetti care pune bazele secției de preistorie dovedindu-se esențiale.

Se cer a fi menționate la loc de cinste eforturile specialiștilor în domeniul cercetărilor și săpăturilor arheologice; descoperirile de la Tei, Herăstrău, Bucureștii Noi, Butimanu, Snagov, Vidra etc. au furnizat date prețioase despre viața din această zonă (în special din primul mileniu al erei noastre), venind să sporească zestrea informațională pe care muzeul, la rândul său, să transmită mai departe.

La începutul anului 1930, Consiliul Comunal, în frunte cu Dem. I. Dobrescu, considerând necesitatea acordării unui sediu adecvat în care instituția muzeală să își poată asigura atât conservarea patrimoniului, cât și organizarea expoziției permanente, oferă Casa Moruzi, din calea Victoriei 117, care devine astfel primul sediu al Muzeului Bucureștiului.

Tot atunci (mai exact la 10 ianuarie 1930), o nouă etapă în ființarea și creșterea muzeului se deschide cu instituirea, prin decizie primarială, a comisiei științifice compusă din N. Iorga, I. Andriesescu, Radu Rosetti, Ana Lahovary ș. a., comisie având ca atribuție principală întocmirea unui proiect ferm de organizare și funcționare.

Pe lângă acesta se înființează un comitet administrativ și de achiziții, condus de dr. George Severeanu, om de înaltă ținută morală și profesională și care va sta în fruntea Muzeului Municipiului timp de opt ani.

În această formă de organizare, muzeul începe o activitate prodigioasă cuprinzând și alte domenii în afară de arheologie; ia ființă secția de numismatică și medalistică, cea a documentelor, iar secția artistică este reorganizată și îmbogățită.

La 22 noiembrie 1931 sălile muzeului se deschid pentru public, la inaugurare participând Nicolae Iorga în calitate de prim-ministru și Dem. I. Dobrescu, în acel moment primar al Capitalei, iar în iulie 1933, ia ființă, pe lângă muzeu, Pinacoteca Municipiului.

În perioada ce a urmat, eforturile s-au canalizat spre dezvoltarea patrimoniului muzeal, care, de la 851 de obiecte în 1931, ajunge la 32000 în 1935, apoi la 4330 în 1940.

În prezent patrimoniul Muzeului Municipiului București numără peste 200.000 de obiecte.

Odată cu dezvoltarea în toate planurile a activității colectivului de specialiști, sediul din calea Victoriei ajunge să fie insuficient; ca urmare, Primăria închiriaza pentru muzeu imobilul din strada Știrbey Vodă 34, iar în toamna anului 1940 și pe acela de la numărul 47.

La 14 martie 1941, după numeroase intervenții, se atribuie muzeului fosta casă Cesianu din calea Victoriei 151, unde a fost adus întreg patrimoniul.

În perioada 1945–1948, după toate vicisitudinile pricinuite de cel de-al doilea război mondial (și care constituie în sine o adevărată istorie de grijă și dăruire a colectivului muzeului), preocuparea primordială a specialiștilor se îndreaptă spre pregătirea viitoarei expoziții; anii 1948–1955 aduc numeroase achiziții, unele de importanță națională.

La 10 decembrie 1956, Sfatul Popular al Capitalei atribuie muzeului Palatul Șuțu, monument istoric de mare valoare, dar care necesita reparații temeinice – realizate între anii 1957–1958.

La 23 ianuarie 1959, cu prilejul aniversării unui veac de la Unirea Principatelor Române, se redeschide pentru public Muzeul de Istorie a Municipiului București.

Redeschiderea muzeului a însemnat încununarea unei activități fecunde a colectivului dar și punctul de plecare spre noi activități. Astfel, colectivul muzeului a acordat o importanță deosebită cercetării științifice puse în slujba valorificării patrimoniului, a expoziției de bază, vizând, de asemenea, elucidarea unor probleme mai puțin cunoscute din istoria Bucureștiului.

Împărțirea colectivului pe secții a favorizat specializarea și a permis orientarea spre domenii precis conturate.

De-a lungul anilor, cei ce și-au făcut profesii din slujirea și creșterea acestei instituții, au înțeles necesitatea continuă de schimbare în funcție de mersul societății și de cerințele nou apărute; astfel, după patru ani de muncă susținută, la 2 decembrie 1998, expoziția de bază, într-o formulă de prezentare inedită, abordează, pe lângă istoria propriu-zisă a Bucureștiului și pe aceea a administrației, urmărind evoluția acesteia până la cel de-al doilea război mondial.

Pentru a da specialiștilor din muzeu (și nu numai lor) posibilitatea de a publica rezultatele cercetărilor privitoare la colecțiile muzeale sau la cele întreprinse pe teren, în arhive, biblioteci, instituția noastră a editat, încă din anul 1964, culegerea de studii „București – Materiale de Istorie și Muzeografie”, ajuns astăzi la a XV-a ediție.